

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 3 ΙΟΥΛΙΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ**

A1. Το άρθρο αναφέρεται στο φαινόμενο της εξελιγμένης κινητής τηλεφωνίας που αποτελεί ένα από τα σύμβολα της σύγχρονης ηλεκτρονικής εποχής. Αρχικά τονίζεται η αντίφαση της εντυπωσιακής αύξησης των πωλήσεων των ηλεκτρονικών τηλεφωνικών μικροσυσκευών και της οικονομικής δυσπραγίας που χαρακτηρίζει τις μέρες μας. Παρά τις συνθήκες εξαθλίωσης που βιώνουν οι εργαζόμενοι στις εταιρείες παραγωγής των «έξυπνων» αυτών αγαθών, το υποκατάστατο της κοινωνικής αναγνώρισης που συνεπάγεται η χρήση τους, τα διατηρεί σε μια από τις πρώτες θέσεις προτίμησης των καταναλωτών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αλλοτρίωση του ατόμου, αφού τα τεχνικά χαρακτηριστικά της τηλεφωνικής συσκευής του, λειτουργούν ως παραισθησιογόνο που τον μεταφέρει σε μια εικονική πραγματικότητα και ταυτόχρονα τον οδηγεί σε έναν ασυνείδητο εξανδραποδισμό.

B1. Στο πλαίσιο των αστικών καπιταλιστικών κοινωνιών προκαλούνται συχνά αντιδράσεις εξ' αιτίας των άθλιων συνθηκών εργασίας των εργαζομένων στην παραγωγή καταναλωτικών αγαθών. Ωστόσο ο υλικός ευδαιμονισμός υποκαθιστά τα ανθρώπινα συναισθήματα, με αποτέλεσμα το άτομο να μετατρέπεται σε έναν απρόσωπο καταναλωτή που ενδιαφέρεται μόνο για την κοινωνική του καταξίωση μέσω αυτών. Η εκμετάλλευση του εργατικού δυναμικού από την εργοδοσία, οι μισθοί πείνας, δεν αποτελούν επαρκείς αιτίες κοινωνικής αντίδρασης. Το ζητούμενο είναι το «φαίνεσθαι», το δευτερεύον είναι το «είναι».

B2. α) Ο τίτλος του συγκεκριμένου άρθρου είναι επιτυχής. Παρά τον αλληγορικό του χαρακτήρα, το μήνυμα που μεταφέρει στον αναγνώστη είναι περιεκτικό και σαφές. Με το «μαγικό ραβδί τους» οι εταιρείες παραγωγής υλικών αγαθών μεταμορφώνουν τον άνθρωπο σε άβουλο δούλο, που υπηρετεί πιστά τους «αφέντες» του.

β) θεματική περίοδος: Σε εποχή ... «έξυπνα» κινητά λεπτομέρειες-σχόλια: Πάνω από ... πόθου τους κατακλείδα: δεν υπάρχει.

B3. έγκριτος, κατάκριση
θαυματοργός, αξιοθαύμαστος
τιμολόγιο, τιμάρθρος
απωθημένο, προώθηση

B4. «έξυπνο» κινητό: μη δοκιμος όρος (μεταφορά)
άθλιους «ξενώνες»: ειρωνεία
έχει γίνει «αξία»: ειρωνεία

Γ1. Καταναλωτικός ευδαιμονισμός

Στη σύγχρονη μεταβιομηχανική κοινωνία η αυτοματοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας, ιδιαίτερα με την εισαγωγή των σύγχρονων τεχνολογικών μέσων σ' αυτήν, προκάλεσε τη μαζική παραγωγή αγαθών, τα οποία είναι απαραίτητα να καταναλίσκονται προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του καπιταλιστικού συστήματος.

Ιδιαίτερα τα εξελεγμένα τεχνολογικά προϊόντα κατέχουν μια από τις πρώτες θέσεις στις επιλογές των σύγχρονων «μαζανθρώπων» - καταναλωτών.

Αίτια:

- Η ταύτιση του «έχειν» με το «είναι».
- Η υποκατάσταση των ανθρωπίνων συναισθημάτων από την απόκτηση υλικών αγαθών.
- Η διαφήμιση μέσω της έντεχνης προβολής προϊόντων δημιουργεί στα άτομα περιττές, δευτερεύουσες ανάγκες.
- Η τάση του ανθρώπου να επιδιώκει την κοινωνική του καταξίωση μέσω της καταναλωτικής του δυνατότητας..
- Η άνοδος του βιοτικού επιπέδου επιτρέπει στο σημερινό άνθρωπο να αγοράσει με σχετική άνεση υλικά αγαθά.

Επιπτώσεις:

- Η εξάλειψη των προσωπικών διαφοροποιήσεων και η μετατροπή των ανθρωπίνων κοινωνιών σε μάζες απρόσωπων καταναλωτών (μαζοποίηση).
- Επιδιώκοντας την κοινωνική του καταξίωση μέσω των υλικών αγαθών, ο άνθρωπος χάνει την προσωπική του ελευθερία και εξανδραποδίζεται.
- Υποβαθμίζονται-παραγκωνίζονται τα πνευματικά αγαθά από τα οποία ο άνθρωπος απομακρύνεται έχοντας μοναδικό σκοπό της ζωής του την ευμάρεια.
- Κερδοθηρία, ιδιοτέλεια, υλικός ευδαιμονισμός, αντικαθιστούν τις πραγματικές αξίες με αποτέλεσμα την αποδυνάμωση των ανθρωπίνων σχέσεων και κατ' επέκταση του κοινωνικού ιστού.

Με τον επαναπροσδιορισμό της θέσης του στον κόσμο και την ιεράρχηση των αξιών και των αναγκών του ο άνθρωπος θα κατορθώσει να διατηρήσει τα ιδιαίτερα εκείνα γνωρίσματα που τον καθιστούν μια αυτόνομη, μοναδική οντότητα.